प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, नवौं तह वा सो सरहका पदहरुको खुला, आन्तरिक र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रुपरेखा :- यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरणः- अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

प्रथम चरण (First Phase):- लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

Paper	Subject		Marks	Full	Pass	No. Questions	Time
1 aper				Marks	Marks	& Weightage	Allowed
						6 X 5 = 30	
I	General Subject	Part I:				(Short answer)	
		Management	50			$2 \times 10 = 20$	
						(Long answer)	
		Part II:					7
		General				$4 \times 5 = 20$	
		Health	50	100	40	(Short answer)	3:00 hrs.
		Issues and				$3 \times 10 = 30$	3.00 ms.
		Legal				(Long answer)	
		Aspects				16	
						$4 \times 15 = 60$	
II	Technical Subject			100	40	(Critical	
						Analysis)	3:00 hrs.
						$2 \times 20 = 40$	3.00 1118.
						(Problem	
					1	Solving)	

द्वितीय चरण: (Second Phase)

Paper	Subject	Full Marks	Time Allowed
	Interview	30	

द्रष्ट्रव्य:

- १. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुन सक्नेछ ।
- २. स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका सबै समूह/सबै उपसमूहहरूको लागि प्रथम पत्रको पाठ्यक्रमको विषयवस्तु एउटै हुनेछ । तर द्वितीय पत्र Technical Subject को पाठ्यक्रम समूह/उपसमूह अनुरुप फरक फरक हुनेछ ।
- 3. प्रथमपत्रको लिखित परीक्षा समूह/उपसमूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ । यसैगरी द्वितीय पत्रको परीक्षा पनि समूह/उपसमूह अनुसार अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नबाट हुनेछ ।
- ४. प्रथम पत्रको Part I र Part II को लागि छुट्टाछुट्टै (Part I को लागि एउटा र Part II को लागि एउटा) उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् भने द्वितीय पत्रको लागि प्रत्येक प्रश्नका उत्तरपुस्तिकाहरूं छुट्टाछुट्टै हुनेछन् ।
- ५. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, नीति, ऐन, नियमहरु यो पाठ्यक्रम स्वीकृत हुँदा कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्नेछ ।
- ६. पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८१/०५/०६

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, नवौं तह वा सो सरहका पदहरुको खुला, आन्तरिक र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Paper I: General Subject

Part I: Management

(50Marks)

- Management: concept, principles, functions, scope, role, level and skills of managers
- 2. Hospital management system and administration
- 3. Health manpower recruitment and development
- 4. Participative management: concept, advantages and disadvantages, techniques of participation
- 5. Time management: concept, advantages, and disadvantages
- 6. Conflict management: concept, approaches to conflict management, levels of conflict, causes of conflict and strategies for conflict management
- 7. Stress/burnout management: concept, causes and sources of stress, techniques of stress/burnout management
- 8. Disaster management: concept, importance and its implication in service delivery
- 9. Change management: concept, importance and its implication in service delivery
- 10. Diversity management: concept, importance and its implication in service delivery
- 11. Appreciative inquiry: concept, basic principles and management
- 12. Financial management: concept, approaches, budget formulation and Implementation, auditing, fiscal management and financial accountability
- 13. Human resource management: concept, functions and different aspects
- 14. Planning: concept, principles, nature, types, instrument and steps
- 15. Leadership: concept, functions, leadership styles, leadership and management effectiveness
- 16. Coordination: concept, need, types, techniques, and approaches of effective coordination
- 17. Communication: concept, communication process and barrier to effective communication, techniques for improving communication
- 18. Good governance: Concept and characteristics

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, नवौं तह वा सो सरहका पदहरुको खुला, आन्तरिक र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Part II: General Health Issues and Legal Aspects

(50 Marks)

- 1. Constitution of Nepal (health and welfare issues)
- 2. National Health Policy, 2076
- 3. Health services act 2053, health service regulation, 2055
- 4. Public Health Service Act, 2075
- 5. Public Health Service Regulation,2077
- 6. Province Civil Service Act,2080
- 7. Province Civil Service Regulation, 2080
- 8. Province Good Governance Act, 2076
- 9. Province Good Governance Regulation, 2077
- 10. Public Procurement Act, 2063
- 11. Public Procurement Regulation, 2064
- 12. Economic Procedure and Financial Accountability Act, 2076
- 13. Economic Procedure and Financial Accountability Regulation, 2077
- 14. Security of Health Workers and Organization Act, 2066
- 15. Local Government Operation Act, 2074 (Health sector)
- 16. Current Periodic Plan of Nepal and Lumbini Province
- 17. Second long term health plan (1997-2017)
- 18. Sustainable Development Goal(SDG)
- 19. Health sector organizational structures: Federal, Provincial and Local level
- 20. International health agencies: role and responsibilities of WHO, UNICEF, UNFPA and interagency relationships
- 21. Professional councils and related regulations
- 22. Medical and health professional ethics: In general and its application
- 23. Indigenous and traditional faith healing and health practices
- 24. Supervision, types and its usage in health sector
- 25. Monitoring and evaluation system in health
- 26. Health Management information system (HMIS)
- 27. Health insurance and financing in health care
- 28. Effects of environment in public health: air pollution, domestic pollution, noise pollution

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, सबै समूह, सबै उपसमूह, नवौं तह वा सो सरहका पदहरुको खुला, आन्तरिक र अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 29. Health care waste management
- 30. Climate change and its impact on public health
- 31. Importance of water, sanitation and hygiene in public health
- 32. Effects of disaster in public health: deforestation, land slide, flood, earthquake and fire
- 33. Health volunteers' involvement in health service delivery
- 34. Community involvement in health service delivery
- 35. Counseling: concept, type, importance and its application in health service delivery

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, आयुर्वेद समूह, कौमारभृत्य उप समूह अधिकृत स्तर नवीं तह कन्सल्टेण्ट कौमारभृत्य चिकित्सक पदको खुला र अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Paper II: Technical Subject

खण्ड क

५० अङ्क

- १. कौमारभृत्यको परिभाषा, महत्व, व्याख्या र व्याप्ती (क्षेत्र) तथा वय वर्गीकरण सम्बन्धी ज्ञान ।
- २. गर्भको मासानुमासिक वृद्धिकम र गर्भिणी परिचर्या सम्बन्धी प्राचीन एवं आधुनिक ज्ञान ।
- ३. सधोजात शिशु तथा नवजात शिशु परिचर्या सम्बन्धी प्राचीन एवं आधुनिक ज्ञान ।
- ४. सधोजात शिशु एवं शिशुको परीक्षा र चिकित्सा सम्बन्धी ज्ञान ।
- ५. बालकको शारीरिक एवं मानसिक विकासऋम, विकृति एवं उपचार सम्बन्धी ज्ञान ।
- ६. कुपोषण एवं कुपोषणजन्य व्याधि (फक्क, पारिगर्भिक, काश्यं, PEM, Kwasiorkor, Marasmus, Rickets) हरुको निदान, लक्षण एवं चिकित्सा सम्बन्धी ज्ञान ।
- ७. कुमारागार, क्रिडाभूमी, खेल सामाग्रीतथा कर्णवेध आदि संस्कारको महत्वबारे ज्ञान ।
- वालरोग परिक्षा विधि, औषि मात्रा निर्धारण एवं वेदनाध्ययको महत्वबारे ज्ञान ।
- ९. जीवनीय तत्व (Vitamins) एवं जीवनीय तत्वको कमीले हुने व्याधिहरुको निदान, लक्षण तथा चिकित्सा सम्बन्धी ज्ञान ।
- १०. बाल्यावस्थामा प्रयोग हुने विभिन्न प्रकारका खोपहरु तथा तिनका प्रयोग सम्बन्धी ज्ञान एवं वाल स्वास्थ्यका लागि नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारद्वारा संचालित विभिन्न कार्यक्रमहरूको ज्ञान ।

खण्ड ख

५० अङ्ग

- 99. ज्वर, श्वास, कास, प्रतिस्याय, अतिसार, प्रवाहिका, छुर्दी, वमन, अरुची, ग्रहणी, अश्मरी, शैयामूत्र, मुत्रकृच्छ, मुत्राघात, शोथ, नेत्ररोग, कर्णरोग, शिरो रोग, चर्म रोग, अपस्मार, उन्माद, जलशीर्ष, मुस्तुलुङ्गक्षय, ओष्ठभेद, तालुकाष्टक, तरुणपिडीका, विवन्ध, अर्श, परिकर्तिका, गुदभ्रशं, भगन्दर, रक्तपित, शन्धिशूल, आदि रोगका निदान, भेद एवं उपचार ।
- 9२. Ceribral palsy, mascular distrophy, polio mylitis, AIDS, hepatitis, conginital heart disease, conginital disease, Diarrhoea, Tuberculosis, leprosy, ophthalmia neonatorum, septicemia, swinflu आदिको कारण, भेद, लक्षण, सर्ने तरिका, वचाव, उपचार एवं राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय नीति ।
- 9३. Neonatal Jaundice, premature delivery, low birth weight baby, head injury, asphyxia, pneumonia, appendicitis, colic pain, haemorrhagic आदिका अत्यायिक व्यवस्था बारे ज्ञान ।
- **१४.** बालरोगमा स्नेहन, स्वेदन, पञ्चकर्म एवं षष्टीशाली पिण्ड स्वेद आदि आयुर्वेदका अन्य विशिष्ट कर्महरूको उपयोगिता, विधि एवं महत्व ।
- १५. बालग्रहको भेद, निदान, लक्षण र चिकित्सा सम्बन्धी ज्ञान एवं यसको उपादेयता सम्बन्धि विस्तृत ज्ञान ।
- १६. नाभीनाल एवं नाभीनालोच्छेदन जन्य व्याधि एवं त्यसको उपचार सम्बन्धी ज्ञान ।

प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य सेवा, आयुर्वेद समूह, कौमारभृत्य उप समूह अधिकृत स्तर नवौं तह कन्सल्टेण्ट कौमारभृत्य चिकित्सक पदको खुला र अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्रष्टब्यः १. प्रश्न योजना

खण्ड	प्रश्न र पूर्णाङ्क	जम्मा अङ्क	पूर्णाङ्क
क	२ प्रश्न x१४ अङ्क	Хo	900
	१ प्रश्न _४ २० अङ्क		
ख	२ प्रश्न x१५ अङ्क	५०	
	१ प्रश्न _४ २० अङ्क		

पाठ्यक्रम स्वीकृत मितिः २०८१/०५/२६